

РЕШЕНИЕ

№ 21078

гр. София, 20.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разгледа докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20221110130255 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски от Б. Н. Х. (ищец) срещу „Дисбилд“ ЕООД (ответник), както следва:

- иск с правно основание чл.200, ал.1 от *Кодекса на труда* (КТ) за заплащане на сумата 80000.00 лева – обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на трудова злополука, настъпила на 12.08.2021г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на завеждане на исковата молба – 07.06.2022г. до окончателното ѝ плащане;
- иск с правно основание чл.200, ал.1 КТ за заплащане на сумата 90.00 лева – обезщетение за имуществени вреди от претърпяната на 12.08.2021г. трудовата злополука, свеждащи се до направени разходи за лечение, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба – 07.06.2022г., до окончателното плащане.

Ищецът Б. Н. Х. твърди, че на 02.08.2021 г. започнал работа при ответника на длъжност „кофражист“ и от тази дата се задължил да престира работна сила в полза на работодателя на строителен обект в гр. София, ж.к. „Б.“, ул. „В.“ № ..., магазин Лидъл. Уговорено било трудово възнаграждение в размер на 90.00 лева на ден с работно време от 08:00 часа до 17:00 часа от понеделник до петък с почивки от 12:00 ч. до 13:00 часа всеки работен ден. Страните се били уговорили, че по-късно ще сключат трудов договор. Твърди, че на 12.08.2021 г. по време на работа, в края на работния ден около 17:00 часа на строителен обект в гр. София, ж.к. „Б.“, ул. „В.“ №..., магазин Лидъл ищецът трябвало да напълни три дървени кутии с бетон на стена, висока около 4-5 метра. Качил се на стената по стълба,

когато краниста вдигнал контейнера с бетон, който следвало да се поеме от ищеца и да бъдат залети трите дървени кутии. Ищецът предупредил краниста, че е по-добре да се запълнят кутиите с няколко кофи бетон, но не бил послушан. Становище не взел и управителя – Й. Л., който се намирал там по същото време. По време на вдигането на контейнера с бетон краниста не успял да овладее теглото му и контейнерът бутнал ищеца. За да не падне на земята, ищецът успял да се хване за желязната колона, но при второ залюляване контейнерът се върнал и ударил желязната колона, за която се бил хванал ищеца, следствие на което му разкъсал трети и четвърти пръст на дясната ръка. Ищецът успял да слезе на земята, след което бил превързан от колегите си и откаран в спешен кабинет по ортопедия и травматология при УМБАЛСМ „Пирогов“, където било установено, че тъканите на дясната му ръка са силно размачкани и контраминирани, причинили му трайно затруднение на движенията на горен десен крайник. Твърди се, че всички разходи по лечението ищецът плащал сам, тъй като нямал сключен трудов договор. Бил изплашен от състоянието си, както и за това как ще продължи да работи занапред. Тъй като му били ампутирани два пръста на дясната ръка, изпитвал силни болки и страх какво лечение му предстои. До ден днешен изпитвал силни болки в ръката и не успявал да я сгъне. Заради затрудненото си финансово положение ищецът нямал възможност да ползва рехабилитация или раздвижване. Изпитвал затруднения при извършването на елементарни дейности като ходене, обличане, писане, почистване. Налагало се близките да му помагат с някои от дейностите, което накърнило личното му достойнство, не се чувствал пълноценен в ежедневните си дейности. Заради силния стрес от преживяното, младата си възраст и безпокойството как ще се справя занапред изпаднал в депресия. Чувствал се безпомощен и потиснат, случилото се оказало влияние върху неговата лична оценка и самочувствие, притеснявал се всеки път при поздрав, не искал да говори с никого, не искал да излиза, ограничил социалните си контакти. Твърди, че е сигнализирал Инспекция по труда гр. София, която с постановление обявила съществуването на трудово правоотношение между страните, което обаче било оспорено и към момента бил висящ спор пред Върховен административен съд по а.д. № 4346/2022 г. Сочи, че било образувано производство пред ТП на НОИ за признаване на злополуката като трудова, но същото било спряно със заповед от 18.01.2022 г. заради висящото административно дело. Сигнализирана била и Софийска районна прокуратура. При тези доводи моли предявените искове да бъдат уважени. Претендира разноски. Представя доказателства и прави искания.

Ответникът „Дисбилд“ ЕООД оспорва претенциите по основание и размер. Оспорва изложената от ищеца фактическа обстановка, както и предпоставките за възникване на отговорността с довод, че не е налице по отношение на ответника противоправно поведение, вина и причинна връзка между поведението и вредата. Ответникът признава, че е бил ангажиран със строително-монтажни дейности на обект „Лидъл“ с адрес гр. София, ж.к. „Б.“, ул. „В.“ № Релевира обаче, че е имал сключен договор за подизпълнение с друго лице – „Биад-С“ ООД – договор от 13.03.2021 г. и допълнително споразумение към него от 22.03.2021 г., по силата на които ответникът е трябвало да извършва обема на възложената работа посредством свои ресурси /само труд/. Сочи, че въз основа на сключеното

допълнително споразумение към договора „Биад-С“ ООД е следвало да извърши начален, периодичен и извънреден инструктаж на всички служители и работници на подизпълнителя и да организира работата на обекта за безопасността на персонала на подизпълнителя. Сочи, че управителят на това дружество има назначен технически ръководител за обекта, който провеждал инструктаж на работниците всяка сутрин преди започване на работа, и разпределял работниците на групи, всяка от които с ръководител, след което поставял задачи на ръководителите на групите. Твърди се, че всеки ръководител на групата познава и отговаря за своите хора и, в зависимост от техния опит, разпределя задачите помежду им. Преди започване на работа всеки работник преминавал през инструктаж по безопасни условия на труд и получавал сигнали жилетки, каски и облекло, раздавани от отговорник на склада на обекта. Осигурени били техника и обезопасителни съоръжения, а специално за кофражистите имало подвижни скелета на колела с предпазни парапети, използването на които било задължително при наливане на бетон във фусове, стени и други. Твърди се, че ищецът е бил доведен на неустановена дата в обекта между 02.08. и 12.08.2021 г. от лицето М. Л., който по-рано по препоръка на М. А. и управителя Й. Л. следвало да намери хора за обекта. Ответникът сочи, че ищецът Б. Х. не бил сред групата, която първоначално била доведена в обекта от М. Л., хората от която не били допуснати до работа преди да подпишат договор, а присъствието на обекта било прикривано от М. Л.. Дневните надници били изплащани от управителя на дружеството Й. Л., на ръководителя на групата – М. А., който давал средствата на М. Л., който от своя страна плащал на ищеца Б. Х.. Излага се твърдение, че ищецът не желал да подпише трудов договор, тъй като получавал високо обезщетение. Релевира се, че тъй като ищецът е работил неофициално на обекта, той присъствал на инструктажите, но не полагал подписа си върху документ за провеждането им. Твърди се, че в деня на случилото се ръководителя на групата наредил екипа му да напусне обекта, но Мариян и другите останали и наредили на краниста да повдигне един леген с бетон и да го постави близо до стената на нивото на кофража. Сочи се, че до стената имало скеле, но то не било използвано от ищеца, тъй като бързал. Релевира се, че когато ищецът се качил горе демонстрирал самоуверено и безотговорно поведение – танцувал върху ръба на стената и се клатил. Навежда се довод, че контейнерът се е залюлял от вятъра, в резултат на което ударил ищеца, който се хванал за колоната, след което при връщане обратно ударил ръката му. Твърди се, че ищецът сам се е изложил на опасност, тъй като посещавал обекта без да има и да желае трудов договор, не спазвал правилата за безопасни условия на труд, не използвал скелето, останал в обхвата на стрелката на крана и то извън работно време. При тези доводи моли исковете да бъдат отхвърлени. Претендира разноски. Представя доказателства и прави искания.

В ход по същество представителят на ищеца моли предявените искове да бъдат уважени. Претендира разноски. Представя писмена защита по спора, в която обосновава наличието на всяка една от предпоставките за уважаване на исковете, анализирайки доказателствата по делото.

Представителят на ответника в ход по същество моли предявените искове да бъдат

отхвърлени. Акцентираща на възраженията за съпричиняване и липса на отговорност у работодателя.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа страна* следното:

Установява се от приложените доказателства, че Б. Н. Х. е работил при ответника по трудово правоотношение като „кофражист“, считано от 02.08.2021г. Обстоятелството се оспорва от ответника, но възраженията му остават несподелени. Трудовото правоотношение между страните е доказано не от наличието на трудов договор, какъвто страните не са сключвали, а посредством влязло в сила постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение № 2107412/22.10.2021г. на ДИТ-Софийска област, постановено на основание чл. 404а, ал. 1 КТ. Постановлението е обжалвано и е влязло в сила /съгласно приетото в протокол за разследване на трудова злополука л. 102-105/ на 14.01.2022г. По делото няма данни въз основа на това постановление работодателят в изпълнение на задължението си по чл. 405а, ал. 4 КТ да е сключил трудов договор с ищеца, поради което приложение намира разпоредбата на член 405а, алинея 6 КТ. Казано по друг начин, в случаите по ал. 4, когато страните не се сключи трудов договор, постановлението замества трудовия договор, като той се смята за сключен за неопределено време при 5-дневна работна седмица и 8-часов работен ден. Като извод се налага, че между страните е налице трудово правоотношение с посочените параметри.

Безспорно е установено, посредством събраните писмени доказателства, че е настъпила трудова злополука на 12.08.2021г. С разпореждане № 31051 от 05.12.2022г. на НОИ – ТП София-град, влязло в сила на 30.12.2022г., описаната злополука по отношение на ищеца е приета за трудова, като разпореждането е влязло в сила като необжалвано. Трудовата злополука, настъпила на 12.08.2021г., е установена по надлежния ред, определен в член 57 КСО и Наредбата за установяване, разследване регистриране и отчитане на трудовите злополуки. Разпореждането на органа по член 60 КСО представлява индивидуален административен акт относно наличието или не на трудова злополука, както и е официален удостоверителен документ за установените в него факти, в частност за наличие на трудова злополука, който е влязъл в сила и следователно правоизключващите възражения на работодателя, че злополуката не е трудова, са преклудирани, доколкото възраженията е следвало да бъдат направени в производството пред административния орган.

Приложена е длъжността характеристика за длъжността „кофражист“, в която подробно са описани задълженията, присъщи на длъжността. Длъжността е подчинена на техническия ръководител.

Приети са медицински документи от извършени изследвания и прегледи, сред които лист за преглед на пациент от спешен кабинет по ортопедия и травматология при УМБАЛСМ-Пирогов ЕАД гр. София /л.19/ и СМУ /л.18 и л. 20/, за издаването на което е заплатена такса от 90.00 лева. От лист за преглед на пациент се установява, че на ищеца е поставена диагноза „травматична ампутация на друг пръст на ръката /пълна/частична“. В СМУ е отразена тази диагноза, като е посочено, че пострадалият ищец има травматична

ампутация на крайните фаланги на 3-ти и 4-ти пръсти на дясната ръка, повърхностни разкъсно контузни рани на 2-ри и 5-ти пръсти на същата ръка и охлузване на дясна длан. Констатирани са на датата на прегледа – 13.08.2021г., следните увреждания: видимо скъсени 3-ти и 4-ти пръст на дясната ръка, в областта на 2-ри и 5-ти пръсти на дясната ръка на ниво крайни фаланги дланна повърхност се установява по 1 не много дълбока рана с дъговидна форма с дебели кафеникави корици от засъхнала пръст като на 2-ри пръст е била видима и мекотъканно ламбо и раната е била с дължина около 1,5 см, а на 5-ти пръст – около 0,8 см, в областта на дланта на същата ръка /възглавничката/ е имало 2 леко дъговидни охлузвания, успоредни едно на друго с надлъжно разположение и дължина 4 см. На травмата е направена превръзка и е предписана антибиотична терапия.

Приети като доказателства са подизпълнителски договор към основния договор за изпълнение на строителство F217 от 12.03.2021г. /л.51-57/, сключен между „БИАД-С“ ООД като главен изпълнител и „Дисбилд“ ЕООД като подизпълнител, по силата на който главният изпълнител е възложил, а подизпълнителят е приел да изпълни възмездно със свои ресурси /само труд/ качествено и в срок СМР на супермаркет Лидъл с помещение за подготовка на хляб и хлебни изделия и открит паркинг Lidl ..., нагодящ се в УПИ ..., кв.22а, м. „П.-Б.“, р-н „В.“, гр. София, като СМР са описани в приложение 2 към договора. По силата на чл. 4 от договора, подизпълнителят се е задължил да осигури необходимите, квалифицирани работници, лек механизирен инструмент и техническо ръководство, като се спазват всички изисквания за здравословни и безопасни условия на труд. Като приложение №5 към този договор /л.56 гръб/ е допълнително споразумение от 22.03.2021г. В него е посочено, че се сключва на основание чл. 18 ЗБУТ и чл. 16 от Наредба №2 за минималните изисквания за ЗБУТ при извършване на СМР. Споразумението е подписано за изпълнителя от Кр. Г. – тех.ръководител, а за подизпълнителя /ответника в производството/ - Д. Б. – тех.ръководител. Посочено е, че споразумението се прилага съвместно от двете страни. В чл. 3 е уредено, че изпълнителят отговаря за цялостното осигуряване на ЗБУТ на строителната площадка при съвместна работа на една площадка. В чл. 4 са предвидени задължения на подизпълнителя, а именно: да се запознае и спазва оценката на риска, предоставена му от изпълнителя, за осигуряване на ЗБУТ; да съобрази своите инструкции по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност с инструкциите на изпълнителя; да спазва изискванията на Наредба № РД-07-02 от 16.12.2009г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, вклю. за външни лица; да не допуска на обекта необучени, неквалифицирани и без необходимите документи за правоспособност ръководители и работници; да не допуска на обекта лица без лични предпазни средства; да не допуска на обекта лица, употребили алкохол или упойващи средства, както и такива с влошено здравословно състояние, както и лица, ненавършили 18-годишна възраст; да не допуска работа с неизправни и не-освидетелствани по съответния ред машини, механизми, съоръжения, ръчни инструменти; да има действащ договор със СТМ и да е изготвил оценка на риска; да спазва минималните изисквания по ЗБУТ и Наредбата по прилагането му; да предоставя на изпълнителя веднага резултатите от

направени проверки от контролни органи; да работи само с лица, сключили трудов договор при осигурено адекватно заплащане, без дискриминация на база раса, произход, религия, пол, сексуална ориентация, политическа групов принадлежност, възраст и други, както и да не използва или позволява използването на принудителен или задължителен труд; да застрахова персонала, изпълняваните СМР-та, строителната техника, автомобили, машини и съоръжения; да запознае всички свои служители и работници на обекта с политиката, инструкциите и други правила, предоставени от изпълнителя /л.58/. В чл. 5 от това допълнително споразумение, представляващо приложение № 5 към договора, са предвидени задължения за изпълнителя, а именно: да извърши начален, периодичен и извънреден инструктаж на техническите ръководители на подизпълнителя, както и да извърши начален инструктаж на всички служители и работници на подизпълнителя; да осигури срещи между длъжностните лица по ЗБУТ за отстраняване на пропуски; да следи за спазване от подизпълнителя на Наредбата по приложение на ЗБУТ; да прекрати работата на обекта при посочени атмосферни условия или аварии.

Налични по делото са пет инструкции – инструкция № 10 за безопасна работа при извършване наземни работи /л.57/, инструкция № 11 за безопасна работа със строително скеле /л.59- 60/, инструкция №12 за безопасност и здраве при извършване на кофражни работи /л.61-63/, инструкция № 13 за безопасност и здраве при извършване на арматурни работи /л.64-65/, инструкция № 14 за безопасност и здраве при извършване на бетонови работи /л.66-67/. Данни кога, от кого и с какъв акт са утвърдени инструкции няма по делото. В инструкция № 11 са предвидени мерки при монтаж и демонтаж на скеле. В инструкция № 12 – са предвидени задължения на кофражистите, изисквания за безопасност и здраве при изпълнение на кофражни работи, предпазни средства. В инструкция № 14 – са предвидени задължения на бетонджийте, изисквания за безопасност и здраве при изпълнение на бетонови работи, предпазни средства.

Приложен е списък на служителите, запознати с оценка на риска, правилник за вътрешния трудов ред и правилник за работната заплата /л.69/, сред които ищецът Б. Х. не е вписан.

Приложен е също списък на лицата, преминали начален инструктаж /л.70-72/, сред които ищецът Б. Х. не е вписан.

Приложен е и списък на лицата, преминали ежедневен инструктаж /л.73-77/ за процесния обект за периода 02.08.2021г.-12.08.2021, сред които ищецът Б. Х. не е вписан.

Приети са като доказателство трудов договор и длъжностна характеристика за Д. Б. на длъжност технически ръководител; за М. Л. на длъжност кофражист; за М. А. на длъжност работник строителство /л.78-85/.

В представените документи на л.98-100/ - ведомост за заплати и отчет за явяване на работа, името на ищеца не фигурира.

Приета е съдебно-медицинска експертиза, вещото лице по която, след запознаване с приложените документи, е установил, че на ищеца е причинено увреждане с ампутирание на

крайните фаланги на 3-ти и 4-ти пръсти, рани на 2-ри и 5-ти пръсти и охлузване на дланта, следствие на действие на твърди тъпи предмети по механизъм на удар и притискане, като за травматичната ампутация на пръстите е необходима значителна травмираща сила, а в комплект причиняването на травмите може да се обясни по време и начин, съобщени в исковата молба. Според вещото лице травматичната ампутация е затруднила движенията на десния горен крайник по отношение на основната му функция – хватателната, а персистиращото увреждане на фините хватателни движения на пръстите на ръката е постоянно, за цял живот, което обуславя критериите на медико-биологичния признак постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Като свидетел е разпитана М. В. Ив., показанията на която служат за установяване на понесените от ищеца болки и страдания в резултат на инцидента. Свидетелят познава пострадалия, тъй като живеят заедно на съпружески начала, и знае за инцидента. Заявява, че след инцидента двата пръста на ищеца били увити в бинт, като превръзките продължили 6-7 месеца, като в началото – първите 2 месеца, била превързана цялата ръка, а после – само двата пръста. Б. преди инцидента излизал с приятели, но след него го било срам да излиза, за да не му се подиграват. Сега излизал, но криел пръстите си. Б. си служил основно с дясната ръка /десничар/ и след инцидента му било трудно в началото да се храни сам, да закопчава копчетата на дрехите си, и не можел да вдига тежко, за което получавал помощ от свидетеля. Б. не посещавал лекари и не ходил на рехабилитация, тъй като нямал средства, а 2-3 месеца след инцидента приемал болкоуспокояващи. Не ходил вече и на работа, т.к. му било трудно, изтръпвали му двата пръста и към китката и не можел да работи всякаква работа. Показанията на свидетеля се приемат като обективно и безпристрастно дадени, въпреки наличието на близки отношения между ищеца и свидетеля. Показанията не влизат в противоречие със събраните доказателства, а в някои части – се подкрепят от медицинските документи.

Относно обстоятелствата около настъпване на инцидента са разпитани трима свидетели, а именно Ст. А. А., М. Кр. Л. и М. Ц. А..

От показанията на свидетеля Ст. А. А. се установява, че познава ищецът Б. Х., тъй като двамата към м. август 2021 г. работели заедно на строителен обект – магазин Лидъл, в гр. София. През м.август 2021г., в края на един от работните дни, Д. и Л. ги извикали да наляят колони с бетон, т.к. било спешно. Техническият ръководител на обекта – Д., ги помолила да наляят с бетон едни колонки, като им казала и как да го наляят. Тогава станала злополуката с Б.. За да изпълнят възложената работа, двамата се качили на едно скеле, което било неподвижно и без предпазители, после на стената, която била широка около 25-30 см., носили свои работни дрехи, имали ръкавици, каски и жилетки, не били вързани с въжета. Друго подвижно скеле на обекта нямало. Бетона трябвало да наляят в колонки, от които стърчат жезла, и които се намирали на стената, висока около 5-6 метра. Трябвало да гребат бетон от контейнер, който трябвало да бъде вдигнат с кран. Кофите, с които трябвало да гребат, трябвало да им ги подадат след като бил вдигнат контейнера с бетон. Когато се намирали вече на стената, кранистката започнала да вдига контейнера с бетон, когато Б.

казал да изчака, но тя направо вдигнала контейнера, завъртяла го и го ударила. След инцидента свидетелят А., М. Л. и Д. отвели Б. в Пирогов, линейка не била извикана. Престоят им в болницата бил около 1-2 часа. Не платили нищо там. Б. бил много зле, имал много кръв, казвал „пръстите ми ги няма“. След инцидента нищо не ги питали, на другия ден им дали да подпишат трудови договори и други документи. Според свидетеля нямало друг начин да налеят бетон, без да се качват на стената, тъй като така казал Л.. Л. и техническият ръководител Д. им давали нареждания. Свидателят отрича да е виждал Б. да танцува на стената и да им е провеждан инструктаж. Заявява, че след инцидента му дали да подпише някакви книги. Показанията на свидетеля се ползват с доверие от съда, макар свидетелят да се намира в приятелски отношения с ищеца. Показанията му възпроизвеждат факти, които лицето е възприело лично, последователни са и кореспондират с останалите доказателства, включително приложените по делото документи за инструктаж, което е индичия за обективността на свидетеля.

Разпитан като свидетел е М. Кр. Л., който по време на инцидента бил кофражист, изливал бетон, и заедно с ищеца работили заедно в София на обект Лидъл. Нареждания им давал всяка сутрин Л.. Свидателят си спомня за инцидента с Б.. Случил се в края на работния ден, той не бил там. С М. /другия свидетел М. А./ и Л. обсъждали работното време, почивки, възнаграждение. Пари получавали от М., който пък ги получавал от Л.. Свидателят виждал как Б. да получава пари от М. като възнаграждение от около 90-100 лева. На обекта им давали още каски и жилетки, не им давали въжета. Технически ръководител на обекта била Д.. Свидателят подписал трудов договор след инцидента. Когато отивали на обекта влизали във фургона, преобличали се с работни дрехи, каквито си носят те, получавали предпазни каска и жилетка, а след това чакали за инструкции от Л.. Инструктаж не им провеждали. Първоначално имало книга и инструктаж, след това нямало. Диана присъствала сутрин с Л.. Л. им разпределял задачите. Първият ден им направили инструктаж. Никой не им казвал какви правила за безопасност да спазват. Знаели какви технически съоръжения да използват. По принцип трябвало да има скеле. На обекта имало скеле, то било за фасадата, не било подвижно, рамково скеле. Скелето било ниско, нямало как да се стигне до тази височина. Свидателят не присъствал по време на инцидента, но Л. казал: „Стъпвайте и наливайте“. Показанията на този свидетел се ползват с доверие от съда. Казаното от него досежно спорните моменти от показанията на всички свидетели – вида на скелето и кой е дал нареждането, не намират противоречие с казаното от свидетеля А., нито с писмените доказателства по делото – книгите за инструктаж, от които се установява, кога, на кого и какъв инструктаж е проведен, което дава основание да се приеме разказа на свидетеля за обективен.

От разпита на свидетеля М. Ц. А. се установява, че през м. август 2021г. работил на обект Лидъл като бригадир. Техническият ръководител на обекта казвал какво да свършат, той като бригадир казвал на другите какво трябва да се свърши. Свидателят си спомня за инцидента, който се случил към 17.00 ч., вече приключвали, останало малко бетон и трябвало да се налеят три колонки. Свидателят не си спомня кой наредил да налее този

бетон. Колонките се намирили на зид, висок около 4 метра и широк около 30 см. Трябвало да се налеят по две кофи бетон. Работниците трябвало да се качат на скелето, кранистката да пусне бетон и да го налеят. На скелето имало двама човека. Всички бързали, за да си тръгнат. Едното момче, с което станало инцидента, се качило на зида без предпазен кола. Свидетелят му казал да не се качва там, да пуснат ваната и тогава да се качи. Според свидетеля бетона можело да се налее от скелето, тъй като колонките били точно на зида, през 2 метра една от друга. Когато станал инцидента свидетелят го чул само да казва, че кранистката му смазала с легена пръстите. Никой не му помогнал да слезе. Свидетелят видял, че ръката на Б. била само в кръв. Б. отишъл да се измие, а след това при склададжията, който му дал памук, марли и йод. Веднага след това един от колегите, техният бригадир М. Л., взел решение веднага да го закарат в болница. Началникът винаги оставял служебни пари у свидетеля, ако трябва нещо да се пазарува, и свидетелят дал 300 лева на М. Л., който тръгнал заедно с Б. към болницата. По време на инцидента свидетелят се намирал на около 3 метра от скелето. Обяснил им как да извършат работата, те знаели много добре. Така се разбрали долу, че трябва във ваната да се сложи бетон, те щели да я пуснат до зида, да сипят тези кофи и да си тръгват всички. Всички били с предпазни работни облекла. При работата нямало нужда от въжета, те били на скеле. Показанията на свидетеля М. А. не се ползват с доверие от съда, с изключение на даденото нареждане, неговото изпълнение и случилото се след инцидента – наредено е било на ищеца да налее в края на работния ден бетон в колонки на зид висок около 5 метра и широк около 30 см, за която цел ищецът се качил на скеле, от там на зида, като бил използван кран за вдигане на контейнер с бетон, когато се случил инцидента при вдигане на контейнера, посещение при склададжията и болница, защото в тези части казаното от свидетеля се подкрепя от показанията на останалите двама свидетели А. и Л.. Показанията на свидетеля не се ползват в доверие в останалата част – по отношение вида на скелето, че свидетеля им казал да не се качват там, да пуснат ваната и тогава да се качат; че бетона можело да се налее от скелето, тъй като колонките били точно на зида, през 2 метра една от друга; че им обяснил как да извършат работата, че при работата нямало нужда от въжета, защото според показанията на свидетеля Л., двамата – Л. и А., били заедно по време на инцидента, поради което е обективно невъзможно свидетелят да е бил очевидец на случилото се и е давал нареждания. Показанията не се ползват с доверие и защото противоречат на казаното от останалите двама свидетели досежно вида на скелето, а по отношение на останалите факти – не намират опора в казаното от всички свидетели по делото. Нито един от останалите свидетели-очевидци на случилото се, не заяви, че нарежданията са дадени от свидетеля А.. Напротив, всеки един от свидетелите, включително М. А., заяви, че бригадира им е бил Л., като някои от тях /свидетеля А./ заявиха, че Л. е дал нареждането. Самият свидетел си противоречи в показанията по отношение на тези обстоятелства, казвайки веднъж, че не знае кой е дал нареждането, а после сам заявява, че е дал инструкции при изпълнението му.

Относно обстоятелствата по провеждане на инструктаж, характера на работата и техническите изисквания като свидетел е разпитан техническия ръководител на обекта Д. П. Б.. От показанията □ се установява, че през м.август 2021 г. е работила като технически

ръководител на обект Лидъл, кв. П. Като технически ръководител всяка сутрин давала задачите на работниците за деня – работниците имали бригадир, на когото свидетелят казвал какво да се направи, а той разпределял на работниците какво да вършат. Бригадир бил М. /свидетеля М. А./. Всеки ден преди работа работниците минавали инструктаж за съответната работа, който инструктаж бил провеждан от свидетеля. Инструктажът се провеждал всяка сутрин, предимно за бетон, кофраж и арматура, има специални и те се изчитат. Имало книга за инструктаж, в която всеки се подписвал. Работниците трябвало да бъдат с работно облекло, с каска, жилетка и обувки с метални бомбета и подметка. Когато работата била на по-високо, се използвало скеле. Имало стационарни и подвижни скелета. Скелето можело да се подсигури както от ответника, така и от главния изпълнител. Свидателят си спомня, че на обекта се случил инцидент. Заявява, че същия ден провела инструктаж. В датата на инцидента имало скеле. Работниците били инструктирани как да използват тези скелета. Скелето имало предпазен парапет, подвижните имали спирачки на колелата, за да не са подвижни. Работниците били запознати с изискванията, че не трябвало да напускат платформата, тъй като нямало къде да се стъпи, не било безопасно извън скелето да се работи. Скелето се ползвало, наливало се на етапи бетона. Свидателят не си спомня дали скелетата са приети с акт след монтажа им. За подвижните скелета не трябвало тя да ги приемам. Скелето било там на място, подвижно. Трябвало да се налеят четири малки колонки. Тези работници били доведени от бригадира, с когото свидетелят контактувал. Задачите, поставяни на свидетеля като технически ръководител, били задавани от главния изпълнител. Свидателят контактувал с Л., с когото обсъждали работата - ако трябва нещо да се извършва с предимство. Работата на свидетеля била свързана и с документация, която трябвало да оформя, с други работници, които също да ръководи, склад с инструменти, минавала да провери работниците докъде са свършили работата. Комуникирала си с бригадира, не □ било работа да комуникира с работниците. Главният изпълнител отговарял за пропускателния режим. Главният изпълнител имал охрана на труда и те се грижил за пропускателния режим. Свидателят не познавал всички лица, които постъпват на обекта. Заяви, че е провеждала инструктаж на момчето /свидателят се огледа в залата и посочи другия свидетел Ст. А./. Свидателят следял и за безопасността на работниците. Органът за безопасност бил главният изпълнител, а тя изпълнявала тази дейност на подизпълнителя. Показанията на този свидетел се ползват с доверие от съда. Казаното от свидетеля се покрива с казаното от останалите свидетели досежно обстоятелствата за провеждан инструктаж – че той е провеждан от техническия ръководител всяка сутрин, както и че по отношение на ищеца инструктаж не е провеждан. Обстоятелствата се доказват и от представените книги за инструктаж, от които, както се посочи по-горе, е видно, че първоначален инструктаж на свидетеля А. и Л. е проведен след инцидента, а преди това на тези лица, както и на ищеца, не е бил също провеждан първоначален и периодичен инструктаж. Показанията се ползват с доверие и досежно ползваните на обекта предпазни средства и облекло, защото показанията намират опора и не противореча на останалите гласни доказателства. Изложения от свидетеля Бонева начин на разпределяне на задачите на обекта всяка сутрин също се ползва с доверие. И останалите свидетели заявиха, че работата

за деня е давана от техническия ръководител. Факта, че разпределянето на задачите е опосредено от бригадира, не прави недостоверен разказа на останалите свидетели, защото пряко задачите са идвали от техническия ръководител. От внимателния анализ на показанията се извежда, че техническия ръководител дава нареждания на бригадира, а последният – на работниците. И самият свидетел А. заявява, че нареждания са получени от двамата – техническия ръководител и друго лице – Л. /управителя на ответното търговско дружество/. Остават извън обхвата на доверие обаче показанията, че на свидетеля в частта, че в обекта е имало подвижно скеле, защото в тази част не се подкрепят от разказа на свидетелите А. и Л., на който съдът дава вяра.

За обстоятелствата по ползваните от работниците и служителите технически инструменти като свидетел е разпитан В. А. А., който е работил на обекта по време на инцидента като склададжия. Отговарял за инструментите. Сутрин при него идвали, за да вземат инструменти, а вечер ги връщали. Всеки си имал бригадир и сутрин минавали инструктаж. Свидетелят проверявал дали работят машините и ги давал на бригадира. Отговарял за бормашины, флексове, чукове, за скелета не отговарям. Сутрин се давали инструментите и се проверявали, всичко било с предпазители. Предпазното облекло не се раздавало от него. При него имало очила, ръкавици, дъждобрани, ботуши. Предпазни колани се предвиждали, когато се работило извън сградата, когато се виси. При него имало предпазни колани. Свидетелят не си спомня датата на инцидента, но било топло, когато се случил. Свидетелят не си спомня дали тогава някой е идвал да търси предпазни колани. Вечерта на инцидента трябвало да му донесат инструментите, но по едно време дошли момчетата и поискали превързочни материали, памук, бинт. Казали, че някой се ударил. На другия ден свидетелят разбрал, че някои си притиснал пръстите. Показанията на свидетеля се ползват с доверие. Казаното от него е логично, последователно и не влиза в противоречие с показанията на останалите свидетели, които еднопосочно установяват, че на обекта са ползвали лично работно облекло, а там им били предоставяни жилетки, каски и ръкавици, като по време на инцидента ищецът бил с каска, жилетка и ръкавици, но без предпазен колан.

В обобщение, показанията на свидетелите, респ. частите от тях, които се ползват при формиране на фактическите изводи, се припокриват и допълват, поради което у съда има убеждение, че те са обективно дадени.

За пълнота, представените и приети като доказателство сведения /л. 148-151 и л. 154-157/ не се ползват от съда при изграждане на фактическите изводи, защото представляват показания в писмен вид, което не е допустимо доказателство.

От представения застрахователен договор /л.164 и следващите/ се установява, че работодателят е застраховал свои 18 броя служители съгласно поименно представен списък за риск „трудова злополука“. Сред списъка не фигурира името на ищеца.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение и закона, прави следните **правни изводи**:

За обосноваване основателността на така предявените искове, ищецът е следвало да докаже наличие на валидно трудово правоотношение, претърпяна злополука по време на работния процес, както и настъпването в пряка причинно-следствена връзка с нея на твърдените имуществени и неимуществени вреди, съответно – размера им. В тежест на ответника е било да докаже, че са налице обстоятелства, които изключват или намаляват отговорността му. Така е била разпределена доказателствената тежест между страните с определението на съда по чл.140 ГПК.

Несъмнено по делото е установено наличието на валидно възникнало и съществувало към 12.08.2021г. трудово правоотношение между страните по спора, а релевираните възражения в тази насока остават несподелени. Трудовото правоотношение между страните е доказано не от наличието на трудов договор, какъвто страните не са сключвали, а посредством влязло в сила постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение № 2107412/22.10.2021г. на ДИТ-Софийска област, постановено на основание чл. 404а, ал. 1 КТ. Постановлението е обжалвано и е влязло в сила /съгласно приетото в протокол за разследване на трудова злополука л. 102-105/ на 14.01.2022г. По делото няма данни въз основа на това постановление работодателят в изпълнение на задължението си по чл. 405а, ал. 4 КТ да е сключил трудов договор с ищеца, поради което приложение намира разпоредбата на член 405а, алинея 6 КТ. Казано по друг начин, в случаите по ал. 4, когато страните не се сключи трудов договор, постановлението замества трудовия договор, като той се смята за сключен за неопределено време при 5-дневна работна седмица и 8-часов работен ден.

Доказано бе и че на сочената дата ищецът е претърпял трудова злополука, тъй като инцидентът е осъществен по време и по повод изпълнение на трудовите му задължения – чл.55 КСО. Това обстоятелство се извежда и от разпореждането на НОИ по чл.55 КСО, което има двойствено значение – от една страна то представлява индивидуален административен акт относно наличието на трудова злополука, а от друга страна - е официален удостоверителен документ за установените в него факти, и в частност – за наличието на трудова злополука като положителен юридически факт, който е елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя /Решение № 410 от 29.06.2010 г. по гр. д. № 599/2009 г. на ВКС/. Разпореждането е влязло в сила на 30.12.2022г. Обстоятелството, че инцидентът представлява трудова злополука, не се оспорва от ответника, който релевира възражения само досежно изключване и намаляване на отговорността му поради носене на отговорност от друго лице и поведението на пострадалия.

Доказателствения материал позволява да се установи механизма на злополуката. Механизмът на злополуката е следният: на 12.08.2021г. в края на работния ден, на строителен обект в гр. София, „магазин Лидъл“, с подизпълнител „Дисбилд“ ЕООД, който е поел извършването на СМР по силата на подизпълнителски договор от 22.03.2021г., и при дадено нареждане към ищеца за ръчно наливане на бетон за колони на стена, висока около 4-5 метра и широка около 30 см., се извършва издигане на ваната с бетон на нужната

височина с наличен на обекта кран, към който момент ищецът се бил качил на стената, контейнерът бил издигнат и при движението си ударил ищеца, който се хванал за колоната, за да не падне, а при връщането контейнерът притиснал пръстите на ищеца. Установяването на механизма на инцидента може да стане с всички доказателствени средства, както е в случая – показанията на разпитаните свидетели и влязъл в сила протокол за резултатите от извършеното разследване на злополуката. Самият механизъм не е спорен между страните по делото. Оспорва се дали поведението на пострадалия е допринесло за инцидента, което възражение ще бъде обсъдено по-долу.

Установено е също, че в резултат на злополуката, ищецът е получил увреждане с ампутирани на крайните фаланги на 3-ти и 4-ти пръсти, рани на 2-ри и 5-ти пръсти и охлузване на дланта, следствие на действие на твърди тъпи предмети по механизъм на удар и притискане, като за травматичната ампутация на пръстите е необходима значителна травмираща сила, а в комплект причиняването на травмите може да се обясни по време и начин, съобщени в исковата молба, която травматичната ампутация е затруднила движенията на десния горен крайник по отношение на основната му функция – хватателната, а персистиращото увреждане на фините хватателни движения на пръстите на ръката е постоянно, за цял живот, което обуславя критериите на медико-биологичния признак постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота. Наличието на травматична ампутация и охлузвания се доказва от приложените медицински документ, гласни доказателства и заключението по СМЕ.

Наличието на така осъществилите си в правния мир положителни факти водят до пораждаване отговорността на работодателя да обезщети пострадалия при злополуката служител.

Спорни, при наличието на изведените по-горе предпоставки за ангажиране на отговорността на работодателя, са следните обстоятелства: дали злополуката е резултат от проява на поведение, съответстващо на груба небрежност при изпълнение на задълженията от ищеца, което обуславя извод за намаляване отговорността на ответника – чл.201, ал.2 КТ, в какъв размер се съизмеряват неимуществените вреди от претърпените болки и страдания и доказани и направени ли са били разходите за лечение, които се претендират като имуществени вреди; носи ли ищецът отговорност по този ред.

Относно първият спорен въпрос, съдът съобрази следното:

Съгласно чл.200, ал.1 КТ за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им. Отговорността на работодателя е обективна и безвиновна. Предвидена е само една хипотеза /текста на чл. 201,а л. 1 КТ/, която изключва отговорността на работодателя, ако пострадалият е причинил умишлено увреждането. Ответникът не се позовава на този текст, нито в отговора си сочи действия на служителя, определени като умишлени, с които е причинил увреждането. Доказателства по делото също не дават основание действията на пострадалия служител да се приемат като умишлени, защото не се

доказа поведение на пострадалия – танцуване и клатене върху ръба на стената, които при това да се намират в причинна връзка с инцидента. Като умишлено поведение на пострадалия, което да изключи отговорността на работодателя, не се приема и довода, че не е желал сключването на трудов договор. Наведеното твърдение остана недоказано, а и не намира опора в закона и не представлява основание за изключване отговорността на работодателя. По арг. от чл. 63, ал. 2 КТ работодателят няма право да допуска до работа работника или служителя, преди да му предостави екземпляр от сключения трудов договор, подписан от двете страни, и копие от вписването на началото на трудовото правоотношение по чл. 62, ал. 3, заверено от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите. Казано по друг начин, в тежест на работодателя е задължението да сключи трудов договор с лицата, които наема на работа и допуска в обекта, а при техен отказ – да не ги допуска до работа. Посочените обстоятелства не изпълват и съдържанието на хипотезата по чл. 201, ал. 2 КТ по същите мотиви и по арг. от по-силното основание.

Обезщетението може да се намали по изключение, само ако пострадалият е допринесъл за увреждането си, като е допуснал груба небрежност /чл.201, ал.2 КТ/. Грубата небрежност не се отличава по форма /според субективното отношение към увреждането/, а по степен, тъй като представлява неполагане на грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност, при подобни условия /Решение № 252 от 30.09.2016 г. на ВКС по гр. д. № 1364/2016 г., IV г. о., ГК/. В този смисъл, съзнаваната небрежност (самонадеяността) в наказателното право и грубата небрежност в гражданското право са несъотносими /Решение № 135 от 8.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4075/2013 г., IV г. о., ГК/. Вината на пострадалия не може да се предполага. Доказателствената тежест за наличието на предпоставките по чл. 201, ал. 2 КТ е на работодателя /Решение № 60 от 5.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5074/2013 г., IV г. о., ГК/. При липса на доказателства за осъществени от пострадалия действия в разрез с изискванията за безопасност, категоричен извод за допусната груба небрежност не може да се направи /Решение № 62 от 24.02.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2798/2014 г., IV г. о., ГК/. Съпричиняване при трудова злополука има, когато служителят извършва съответната дейност без необходимото старание и внимание и в нарушение на технологичните правила и на правилата за безопасност. Преценката за положената грижа е в зависимост от конкретните обстоятелства, при които е настъпила злополуката, от поведението на работника, съпоставено с доказателствата как е следвало да процедира и в резултат на кои негови действия е настъпила вредата. /Решение № 62 от 24.02.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2798/2014 г., IV г. о., Решение № 291 от 11.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 951/2011 г., IV г. о./.

При анализа на механизма на увреждането, съдът намира, че не е налице такова поведение у пострадалия, което да се счете за допусната от него груба небрежност. В представената инструкция № 14 за безопасност и здраве при извършване на бетонови работи, въпреки че няма данни от кого, кога и с какъв акт е утвърдена, се извеждат правилата, по които се извършват бетонови работи, а именно: при полагане на бетон ръчно, скелетата, по които се превозва бетон към отделно разположените греди и колони, трябва да

имат плътен под, широк най-малко 1.20 м. и да са оградени с парапет и бордова дъска; спускането на бетона в основни, фундаменти и други конструкции под кота терен става по добре укрепени наклонени улеи или тръби „хоботи“; при полагане на бетон в конструкция с наклон, по-голям от 30 градуса, работниците задължително ползват предпазни колани и нехлъзгащи обувки; при механизизирано полагане на бетон, след прикачване стоманеното въже за куката на повдигателния механизъм, обслужващият бетонджия-сапанджия задължително се отдръпва встрани така, че да не е в обсега на повдигнатия товар; при липса на пряка видимост с краниста да се постави втори за подаване на сигнал. Съгласно чл. 275, ал. 1 КТ работодателят е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника или служителя да бъдат отстранени, ограничени или намалени, а според чл. 281 - чл. 284 КТ – да проведе първоначален и да провежда периодичен инструктаж по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при условия и по ред, определени с наредба на министъра на труда и социалната политика, както и да провежда инструктаж за работа с машини и съоръжения. Тази система от права и задължения, уредена в КТ и ЗБУТ, съотв. в подзаконовите нормативни актове по прилагането на последния, цели да се запази животът и здравето на работниците. Неспазването на тези правила от всяка от страните може да се цени като наличие или липса на обективни проявления на грубата небрежност, но не и да се прилага като правило /не всяко нарушение на правилата от работника обосновава извод за груба небрежност и не всяко нарушение от работодателя я изключва/.

Доказателствата по делото дават основание да се приеме, че към момента на инцидента пострадалият се е намирал на стената /на зида/. Констатираното поведение е в отклонение от описаните правила за безопасност в предприятието, но по делото няма доказателства това поведение да се намира в причинна връзка с инцидента, т.е. то да представлява такова поведение, при което ако не бе реализирано, то нямаше увреждането да настъпи в този вид и/или степен. Освен това, изпълнението на работата е извършено от работника при използването на предпазни средства и по указания начин от лицето /бригадир и технически ръководител/, поставило задачата. От друга страна, груба небрежност, която да доведе до намаляване размера на обезщетението, не може да се приеме, и по следните мотиви. Работата е възложена на лице, заемащо различна длъжност от тази, каквато изисква възложената дейност и с оглед нейния характер, което дава основание да се заключи, че лицето не се ползва с нужните знания и умения за извършването ѝ, а това противоречи на задължението на работодателя да възлага работа на лице, ползващо се с необходимите знания и умения /чл. 281, ал. 4 КТ/. Работодаателят е допуснал и нарушение на чл. 281, ал. 1 и ал. 5 КТ, съотв. чл. 26, ал. 2, т. 1 и ал. 3, чл. 33 ЗБУТ /същите правила съществуват и в Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд/, защото на пострадалия служител, ищец в производството, на комуто е възложена работата, работодателят не е провел както първоначален, така и периодичен инструктаж по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при условия и по ред, определени с наредба на министъра на

труда и социалната политика, включително в деня на инцидента. Тези обстоятелства, преценени в тяхната съвкупност, напълно изключват възможността за проявена груба небрежност. Работодателят не е информирал работника относно съдържанието на основните технологични правила и мерки за безопасност, поради което не може да се приеме, че работата е предприета при пренебрегване на основни технологични правила и мерки за безопасност, с каквито работникът не е бил изначално запознат. В допълнение, изпълнението на работата така, както е възложено, не съответства на начина на извършването □, описан в инструкциите, поради което и с този довод не може да се приеме, че е налице груба небрежност. В този смисъл са Решение № 60 от 5.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5074/2013 г., IV г. о., ГК, Решение № 268 от 25.03.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1030/2020 г., IV г. о., ГК, Решение № 45 от 8.04.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1580/2020 г., III г. о., ГК.

Посочените обстоятелства, преценени в своята съвкупност, дават основание на този съдебен състав да приеме за неоснователно релевираното по чл. 201, ал. 2 КТ възражение.

За неоснователно се приема и третото възражение на ответника за изключване на отговорността му поради сключен договор с трето за спора лице - „Биад-С“ ООД, което е следвало да извърши начален, периодичен и извънреден инструктаж на всички служители и работници на подизпълнителя и да организира работата на обекта за безопасността на персонала на подизпълнителя. Възражението е неоснователно, защото от съдържанието на представения договор се установява, че задължението съгласно чл. 4 от договора да осигури необходимите, квалифицирани работници, лек механизирани инструмент и техническо ръководство, като се спазват всички изисквания за здравословни и безопасни условия на труд, тежи върху подизпълнителя, т.е. върху ответника в настоящото производство. По същия начин са уредени отношенията с приложение №5 към този договор /л.56 гръб/, в което е посочено, че се прилага съвместно от двете страни. В него задължението на изпълнителя по ЗБУТ се простира при съвместна работа на една строителна площадка, както и да извърши начален, периодичен и извънреден инструктаж на техническите ръководители на подизпълнителя, и да извърши начален инструктаж на всички служители и работници на подизпълнителя. Казано по друг начин, за изпълнителя съществуват преки задължения по ЗБУТ към техническите ръководители и към работниците и служителите, но са за начален инструктаж, не и за периодичен и извънреден на работниците и служителите. По отношение на цялостното прилагане на ЗБУТ, и за двете страни по договора съществува това задължение, когато работят съвместно на една площадка, каквито данни няма. Дори това да беше така, то в този случай възниква солидарна отговорност /чл. 122/ между лицата на различно основание – за работодателя по чл. 200 КТ, а за другото лице – деликтна отговорност по чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД, каквато в случая не се търси. Именно в качеството си на работодател и на лице, поело задълженията по КТ и ЗБУТ, както се урежда с договора и допълнителното споразумение, сключени между ответника и третото за спора лице /според чл. 3 от допълнителното споразумение/, се търси отговорността на ответника и същата не може да бъде изключена на това основание по изложените мотиви.

Относно размера на обезщетението, съдът намира следното:

Видно е от приложената медицинска документация и от оценката ѝ в приетата медицинска експертиза, че злополуката е довела до увреждане с ампутирание на крайните фаланги на 3-ти и 4-ти пръсти, рани на 2-ри и 5-ти пръсти и охлузване на дланта, следствие на действие на твърди тъпи предмети по механизъм на удар и притискане, като за травматичната ампутация на пръстите е необходима значителна травмираща сила, а в комплект причиняването на травмите може да се обясни по време и начин, съобщени в исковата молба. Според вещото лице травматичната ампутация е затруднила движенията на десния горен крайник по отношение на основната му функция – хватателната, а персистиращото увреждане на фините хватателни движения на пръстите на ръката е постоянно, за цял живот, което обуславя критериите на медико-биологичния признак постоянно разстройство на здравето, опасно за живота. От свидетелските показания също се установяват констатираните с медицински документи и експертно заключение телесни увреждания, както и се извежда състоянието на пострадалия след инцидента - след инцидента двата пръста на ищеца били увити в бинт, като превръзките продължили 6-7 месеца, в началото – първите 2 месеца, била превързана цялата ръка, а после – само двата пръста, 2-3 месеца след инцидента ищецът приемал болкоуспокояващи, изтръпвали му двата пръста и към китката и не можел да работи всякаква работа, служил си основно с дясната ръка /десничар/ и след инцидента му било трудно в началото да се храни сам, да закопчава копчетата на дрехите си, и не можел да вдига тежко, за което получавал помощ. От писмените документи се установи разход, направен за лечението, възлизащ на 90.00 лева такса за СМУ /такова е налично по делото, както се посочи/. Именно в този размер обезщетението за имуществени вреди следва да се присъди, като съдът намира, че разхода е в причинна връзка със злополуката. Разходите са свързани с издаване на медицински документи, каквито са приложени по делото, по която причина намират връзка с инцидента и следва да се присъдят в цялост.

Съдът намира, че дължимото по реда на чл.200 КТ обезщетение от работодателя за претърпените болки и страдания се съизмерява със справедливия паричен еквивалент за увреждането, като при преценката на размера съдът съобрази следните релевантни за определянето факти:

- тежестта на увреждането и начина на извършването му – касае се за увреждане, довело до ампутирание на крайните фаланги на 3-ти и 4-ти пръсти, което е причинено със значителна травмираща сила, и по медико-биологичен признак представлява постоянно разстройство на здравето, опасно за живота. Увреждането е засегнало дясната ръка на пострадалия, с която той основно си служи;
- от инцидента са получени още рани на 2-ри и 5-ти пръсти и охлузване на дланта, което по своя медико-биологичен признак представляват временно разстройство на здравето, опасно за живота;
- затруднено движение следствие на травмата – свидетелските показания и заключението на вещото лице дава основание на този състав да заключи, че пострадалият е имал временно затруднение движенията на десния горен крайник по

отношение на основната му функция – хватателната. От свидетелските показания се установява, че след инцидента на пострадалия е било трудно в началото да се храни сам, да закопчава копчетата на дрехите си сам и да вдига тежко, за което получавал помощ.

- времетраене на възстановителния период – според вещото лице персистиращото увреждане на фините хватателни движения на пръстите на ръката е постоянно, за цял живот. Няма данни по делото за периода на възстановяване на двете рани и охлузването, но свидетелските показания позволяват да се заключи, че те са били възстановени най-много в рамките на два месеца, доколкото превръзката на цялата ръка е била в този период, след което е обхващала само 3-ти и 4-ти пръст.
- провеждано лечение и неговият период – травмата е лекувана чрез превързване за период от общо шест месеца, като първоначално – за първите два месеца, превръзката е обхващала цялата дясна ръка, а после само 3-ти и 4-ти пръст. За периода пострадалият е приемал само болкоуспокояващи. За лекуване на увреждането не е предприета хирургична интервенция или особен вид медикаменти. По делото не се съдържат и доказателства за прием на медикаменти, различни от болкоуспокояващи.
- понесените болки и страдания от пострадалия следствие на травмата – срам, изолиране и криене на ръката си, които преживявания са нормални при понасяне на видимо увреждане от този вид;
- понасяната болка е с по-голям интензитет първите 2 месеца след инцидента, притеснението за възстановяването, изпитването на тревога, затвореност в себе си, изолираност, изпитвания страх да работи такава работа, затруднението да работи определен вид работа;
- няма данни, противно на твърденията в исковата молба, ищецът да е изпаднал в депресия след злополуката, т.е. да е изпаднал в такова по-тежко състояние от обичайното за подобен тип травми, което да е довело до промяна в обичайния му начин на живот. От показанията по делото се установява, че към момента пострадалият не е ограничил напълно социалния си живот;
- възрастта на пострадалия към датата на злополуката – мъж на 27 години, т.е. лице на млада възраст, далеч под средната, в която травматичните увреждания не се отразяват в толкова тежка степен на понасяне и възстановяване.

Тези фактори обуславят извод, че справедливото обезщетение за причинените неимуществени вреди от претърпяната трудова злополука са в размер на търсените 35000.00 /тридесет и пет хиляди/ лева, която сума не се намалява от съда, тъй като не се установи допусната от пострадалия груба небрежност. Сумата се присъжда ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 07.06.2022г., която към момента обхваща период от повече от 1 години, и в който размер, според този съдебен състав, би била достатъчна да овъзмезди пострадалия за причинените от него вреди. Законната лихва се присъжда от датата на исковата молба, макар че се дължи от датата на увреждането, защото съдът е обвързан от рамките на поисканото.

За горницата над тази сума до пълния искан размер от 80000.00 лева предявеният иска следва да се отхвърли. Остана недоказано по делото ищецът да е претърпял в пълнота описаните в психичен план вреди от увреждането – невъзможност да си намери работа поради увреждането, изпадане в депресия, затруднения с чистенето и изтръпване на ръката до китката. Свидетелските показания дадоха информация за ограниченото използване на десния крайник в началото, което е напълно логично с оглед привързването на ръката изцяло за два месеца, и частично за следващите четири месеца, и което е нормално да доведе до невъзможност пострадалия да се храни и облича сам при все, че борава основно с дясната си ръка. Логично е травмата да е довела до ограничаване на комуникацията, изпитване на страх и унижение, които чувства са присъщи на видими травми, както и е логично пострадалият да крие ръката си при срещи с хора. Извън обхвата на доказването обаче останаха затруднения в почистването – то не се е вършило от пострадалия, както и затруднения с намирането на работа въобще, доколкото житейски логично е травмата да затруднява намирането на работа, която изисква по-тежък труд, но и не и въобще намирането на друг вид дейност, при изпълнението на която травмата не се явява пречка за извършването □. Липсват също доказателства – медицинска документация, която да проследи лечението и възстановяването на травмата, за да се даде отговор за еднозначна причинна връзка между инцидента и изтръпването на дясната ръка и невъзможност да я стъгне. Данни за тези последици се извеждат от показанията на свидетеля М. Ив., но причината за тази последица и причинна връзка между нея и инцидента не са еднозначни, защото според заключението това усложнение може да се дължи на липсата на рехабилитация, за която липса на рехабилитация свидетелстват и показанията на свидетеля. По делото няма медицинска документа, която да проследява възстановяването и движението на увредените крайници, което също не позволява установяване на причинната връзка. Наистина, увреждането по своя характер е постоянно и се съпровожда с болки и страдания, но болки и страдания от същия вид са характерни и за други подобни травми, т.е. доказаните по делото като понесените болки и страдания не се отличават с по-голям интензитет от обичайните за този вид увреждания. Ето защо, това последно обстоятелство влияе на размера на обезщетението, но не в значителна степен. Посочените по-горе обстоятелства са отчетени от съда при определяне размера на обезщетението, ведно със законната лихва, който според този състав е достатъчен да обезщети в пълна степен понесените от ищеца болки и страдания.

Определеното обезщетение не се намалява и по възражението, че ищецът е получавал друго обезщетение, защото по делото не се доказва от страна на ответника, че ищецът е получил друго обезщетение – неговият вид и размер, включително такова по договор за застраховане на работниците и служителите.

По разностките

С оглед характера на спора ищцата не е направила разходи за държавна такса и за вещо лице. По делото има данни, че процесуалното представителство на ищеца е оказано по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА /л.161/, поради което възнаграждението се дължи на адвоката и с

оглед уважената част от иска възлиза на 3457.20 лева съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ /при общ материален интерес от 35090 лева, или 2650 лева + 8% от 10090 лева/.

Дължимите на ответника разходи с оглед отхвърлената част от иска са в размер на 4523.03 лева – адвокатско възнаграждение. Адвокатското възнаграждение, претендирано в пълен размер от 8050.00 лева, не се явява прекомерно съгласно материалния интерес по делото и текста на чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ.

Ответникът дължи сумата от 500.00 лева възнаграждение за вещо лице, определено съобразно уважената част от исковата претенция на 219.06 лева.

Същият дължи още и разходите за държавна такса по уважените искове, както следва: 1400.00 лева по иска за неимуществени вреди и по 50.00 лева – по претенциите за имуществени вреди, или общо държавна такса от 1450.00 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Дисбилд“ ЕООД, ЕИК ..., да заплати на Б. Н. Х., ЕГН *****, с постоянен адрес: с. Добролево, община Борован, ул. „В.“ №, следните суми:

- на основание чл. 200, ал.1 КТ - сумата **35000.00 лева** - обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на трудовата злополука, настъпила на 12.08.2021г., ведно със законната лихва от 07.06.2022г. до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за горницата над тази сума до пълния искан размер от 80000.00 лева като недоказан;
- на основание чл. 200, ал.1 КТ - сумата **90.00 лева** - обезщетение за причинени имуществени вреди в резултат на трудовата злополука, настъпила на 12.08.2021г., ведно със законната лихва от 07.06.2022г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал.1 ГПК, „Дисбилд“ ЕООД, ЕИК ..., да заплати на адв. С. Й. Б., с личен номер, САК, адрес на упражняване на дейността гр. София, ж.к. „С.“ ..., ап. ..., сумата **3457.20 лева** – разноски по делото за адвокатско възнаграждение съобразно размера на уважената част от иска за оказано на ищеца Б. Н. Х. процесуално представителство в настоящото производство по реда на чл. 38, ал. 1, т. 7 ЗА.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал.3 ГПК, Б. Н. Х., ЕГН *****, да заплати на „Дисбилд“ ЕООД, ЕИК ..., сумата **4523.03 лева** – разноски по делото за адвокатско възнаграждение съобразно размера на отхвърлената част.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, „Дисбилд“ ЕООД, ЕИК, да заплати на Софийския районен съд сумата **1450.00 лева** – държавна такса, както и сумата **219.06 лева** – разходи за вещо лице по делото, съобразно уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в

двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____